

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1214/2022
22.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Радмиле Драгичевић Дичић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Амеле Кучевић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К. бр. 712/20 од 22.11.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-248/22 од 10.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.11.2022. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Амеле Кучевић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К. бр. 712/20 од 22.11.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-248/22 од 10.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К. бр. 712/20 од 22.11.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ и осуђен на:

-казну затвора у трајању од 3 месеца, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује са применом електронског надзора, с тим што не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора и

- новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у остављеном року, суд ће је заменити казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-248/22 од 10.05.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Новом Пазару К. бр. 712/20 од 22.11.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА, адвокат Амела Кучевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и „окривљеног АА из ..., сл.ББ ослободи“.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које образлаже наводима да у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела за које је оглашен кривим и осуђен, јер се ради о прекршају из члана 208а Закона о планирању и изградњи, те је суд је требало да примени повољнији закон по окривљеног и истог ослободи од оптужбе за кривично дело за које је оптужен. Обзиром да је кривично дело грађење без грађевинске дозволе бланкетног карактера морају се консултовати одредбе Закона о планирању и изградњи, који је основни закон у овој области. Даље се наводи да, уколико је прописан прекршај у закону, који примарно уређује дату област, неће доћи до примене кривичног права, јер се на окривљеног примењује онај закон који је за њега најповољнији. Закон о планирању и изградњи се јавља, у конкретном случају, као „lex specialis“ у односу на Кривични законик. Такође, бранилац наводи и да је окривљени физичко лице и власник парцеле и објекта на истој, а одредбом члана 219а Кривичног законика, као субјект кривичног дела наводи се извођач радова, одговорно лице у правном лицу које је извођач радова, инвеститор, одговорно лице у правном лицу које је инвеститор, за разлику од Закона о планирању и изградњи који говори о „физичком лицу инвеститору“. У свом захтеву, бранилац се позива на пресуду Врховног касационог суда КЗЗ 615/19 од 03.07.2019. године.

Супротно изнетим наводима, Врховни касациони суд налази да правноснажним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради

без грађевинске дозволе, док је ставом 3. истог члана прописано кажњавање лица из става 1. и 2. овог члана које настави започету градњу када је издато решење о обустави радова.

Из чињеничног описа кривичног дела описаног у изреци првостепене пресуде, за које је окривљени АА оглашен кривим произилазе сва законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, како објективна обележја, која се односе на радње окривљеног—у време и на месту ближе означеном у пресуди, као инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе започео доградњу на постојећем објекту и доградњу на помоћном објекту, а што је утврђено изласком грађевинског инспектора, а након доношења решења о затварању градилишта, наставио започету градњу, што је утврђено приликом поновне контроле од стране грађевинског инспектора када је и констатовано да је инвеститор наставио са извођењем радова и поред донетог решења о затварању градилишта, а све на начин ближе описан у изреци правноснажне пресуде, тако и субјективна обележја кривичног дела која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног (свести и воље) за извршење кривичног дела који укључује и свест о забрањености дела.

Из наведених разлога неосновано се поднетим захтевом браниоца окривљеног истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с` обзиром да се у радњама окривљеног стичу сви објективни и субјективни елементи кривичног дела из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ, за које је правноснажном пресудом и оглашен кривим.

Према одредби члана 423. тачка 1) ЗКП пресуду којом се окривљени ослобађа од оптужбе суд ће изрећи ако дело за које је оптужен није кривично дело, а нема услова за примену мере безбедности.

Одредбом члана 14. став 1. КЗ прописано је да је кривично дело оно дело које је законом одређено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено, а у ставу 2. истог члана да нема кривичног дела уколико је искључена противправност или кривица, иако постоје сва обележја кривичног дела одређеног законом.

Противправност као конститутивно обележје општег појма кривичног дела из члана 14. став 1. КЗ, искључују дело малог значаја (члан 18. КЗ), нужна одбрана (члан 19. КЗ) и крајња нужда (члан 20. КЗ), док кривицу, која је такође обележје општег појма кривичног дела, искључују неурачунљивост (члан 23. КЗ), неотклоњива стварна заблуда (члан 28. КЗ) и неотклоњива правна заблуда (члан 29. КЗ).

Сходно наведеном, суд ослобађајућу пресуду, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, доноси када кривично дело за које је окривљени оптужен не садржи сва обележја тог кривичног дела одређена законом, као и када је, иако постоје сва законска обележја кривичног дела, искључена противправност или кривица, а нема услова за примену мере безбедности. Чињеница да су исте противправне радње предвиђене Законом о планирању и изградњи у члану 208а, као прекршај, као и у члану 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, не обавезује суд да окривљеног ослободи од оптужбе, када у његовим радњама стоје сва обележја кривичног дела, као у конкретном случају.

Инкриминација истих радњи као прекршаја не искључује кривичну одговорност за кривично дело, те нема места примени блажег закона, у смислу навода захтева. Постојање прекршаја као противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела, које му је стављено на терет, нема места доношењу ослобађајуће пресуде на основу члана 423. тачка 1) ЗКП. Питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела може бити само од значаја за оцену да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари, а не и оцену примене повољнијег закона.

По ставу Врховног касационог суда, првостепени суд је, у конкретном случају, правилно применио кривични закон када је радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело из члана 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, те сходно томе у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе није примењен закон који се не може применити, односно није учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред изнетог, а имајући у виду напред наведено, као и судску праксу овог суда, наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на пресуду Врховног касационог суда Кзз 615/2019 од 03.07.2019. године, нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**